

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20C/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123205367
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123205367.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v spore žalobcu A. B. nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/X, XXX XX D., SR občan SR, právne zastúpeného JUDr. Martinom Kirňákom, advokátom so sídlom Vajanského 43, 080 01 Prešov, IČO: 42 078 474, proti žalovanej Slovenská republika, Generálna prokuratúra SR, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 6.399,26 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.399,26 eura od 13.04.2023 do zaplatenia, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v konaní o náhradu škody v rozsahu 89,08%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca, žalobou podanou na súde dňa 02.06.2023, uplatnil proti žalovanej nárok na zaplatenie sumy 8.595,70 eura s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ Prešov, Odbor kriminálnej polície ČVS: ORP-273/1- VYS-PO-2019 zo dňa 09.09.2019 bolo voči žalobcovi začaté trestné stíhanie za zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. e) Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že: v období od októbra 1995 najmenej do 3.4.2019, počas manželského spoluzitia s E. B., nar. XX.XX.XXXX, v rodinnom dome č. XX/X F. G. C. H. I. D., okr. Prešov a inde, sa voči manželke dlhodobo správal pohrdavo, podozrievavo, ponižoval ju, robil jej žiarlivostné scény, sledoval ju na rôznych miestach najmä v práci, vyvolával v nej dlhodobo stres, taktiež ju neodôvodnene obmedzoval v prístupe k majetku, ktorý má právo užívať najmä tým spôsobom, že ju vyhánal z domu, zamykal jej spáľňu, obmedzoval v prístupe na PC a k motorovému vozidlu, pričom uvedené konanie podľa znalca z odboru psychológie zanechali u poškodenej negatívny vplyv na jej psychický stav, kde boli u nej zistené príznaky, ktoré spĺňajú psychologické kritériá syndrómu týranej osoby. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov sp.zn.: 1Pv 199/19/7707-16 zo dňa 28.10.2019 zamietnutá, pretože nebola dôvodná. Dňa 22.04.2020 bola prokurátorom Okresnej prokuratúry Prešov podaná na žalobcu obžaloba (sp.zn.: 1 Pv 199/19/7707-31 zo dňa 16.04.2020) pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), e) Trestného zákona. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 14.05.2021, sp.zn.: 41T/32/2020-279

bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), e) Trestného zákona. Proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 14.05.2021 podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Odvolanie podala aj poškodená. Následne Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 02.06.2022, sp.zn.: 3To/22/2021-341 o odvolaní obžalovaného a poškodenej proti rozsudku rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovaného podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby okresného prokurátora v Prešove, pretože skutok nie je trestným činom. Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku poškodenú odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces. Súdna prax sa ustálila v tom, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby (ako je to v tomto prípade), treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Je preto namieste skonštatovať, že žalobca zločin, z ktorého bol dňa 09.09.2019 obvinený nespáchal, z čoho je možné vyvodiť záver, že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť vôbec začaté a ďalej po dobu skoro 3 rokov vedené, t.j. v konečnom dôsledku je v zmysle platnej judikatúry potrebné toto rozhodnutie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ Prešov, Odbor kriminálnej polície zo dňa 09.09.2019 považovať za nezákonné, čo je rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie nároku na náhradu škody a preukázaný základ nároku uplatnený žalobou. Vzhľadom na vyššie uvedené trestné konanie a s tým spojenú škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím si žalobca uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 5.000,- eur. Nemajetková ujma vznikla žalobcovi v dôsledku porušenia právnej povinnosti v inej než majetkovej sfére. So zreteľom na všetky skutkovo a právne relevantné okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu a jeho negatívnym dôsledkom sa v rámci ochrany osobnosti domáha žalobca náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ustálenej vo výške 5.000,- eur. Uplatňovanie nároku na priznanie finančnej satisfakcie - náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch odôvodňuje žalobca tým, že bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Nemajetková ujma, ktorej sa žalobca domáha vyjadruje náhradu za utrpené pocity z toho, že na žalobcu v období 3 rokov spoločnosť hľadela ako na páchatel'a trestného činu. Žiadne rozhodnutie orgánov činných v trestnom konaní ani súdu mu nedávalo nádej, že sa daná trestná vec môže skončiť v jeho prospech, keď po vznesení obvinenia bola podaná obžaloba a následne aj súd prvej inštancie ho uznal vinným zo spáchania zločinu. Uvedené v ňom vyvolávalo po celý čas strach a beznádej. Žalobca sa vyhýbal spoločnosti, pôsobilo to na neho difamujúco. Žalobca trpel tak v súkromnom, rodinnom ako aj pracovnom živote. Vedené trestné stíhanie zasiahlo žalobcu samotného. V dôsledku uvedomenia si, že spoločnosť na neho hľadí ako na páchatel'a trestného činu, žalobca pociťoval zúfalstvo, úzkosť a nervozitu. Žalobca žije v obci Svinia. Ide o malú obec, kde každý o každom všetko vie. Žalobca musel znášať opovrhujúce nepríjemné pohľady a často krát aj nevhodné poznámky na svoju adresu. Hrozba trestu a dlhodobé trestné stíhanie spôsobilo žalobcovi problémy a stres aj s poukazom na skutočnosť, že žalobca bol stíhaný za zločin a hrozil mu vysoký trest (odňatie slobody na 3 až 8 rokov). Posúdiac okolnosti dopadu na súkromný, rodinný a pracovný život žalobcu vedie k záveru, že uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôvodný. Žalobca má za to, že intenzita ako aj okolnosti zásahu v danom prípade odôvodňujú priznanie finančného zadosťučinenia. Práve poukazom na intenzitu, rozsah ako aj na dĺžku trvania daného stavu považuje žalobca uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5.000,- eur za dostačujúce a primerané. Z tvrdenia žalobcu v spojitosti s objektívnou zodpovednosťou žalovaného, vyplýva že v dôsledku nezákonného rozhodnutia žalovaného, bola u žalobcu v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, minimálne po celú dobu trestného konania v rozsahu 3 rokov. Je nesporné, že nevinný sa vnútorne ťažko vyrovnáva so vzneseným obvinením a hrozbou trestu i neúspechom vykonávaním úkonov trestného konania. Jeho prežívanie trestného stíhania je zvýraznené neúspechom podávaných sťažností, trestné stíhanie vnímal ako prejav arogancie moci. Za spôsobenú nemajetkovú ujmu preto očakáva satisfakciu. Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp.zn.: 11Co/355/2019 skonštatoval, že „Nemajetková ujma je teda kategóriou čisto subjektívnou, ktorú je možné preukázať iba so značnými obtiažami, a preto vo svojej podstate súd neposudzuje formu a rozsah odškodnenia podľa toho ako sa poškodený cítil, ale či mal vzhľadom na všetky okolnosti dôvod cítiť sa byť na nehmotných hodnotách poškodený. Ide o psychickú kategóriu, ktorej hĺbka a rozsah sú ako rozhodné skutočnosti náročne preukázateľné. Aj preto by tiež bolo nadbytočné zisťovať ich prostredníctvom výsluchu účastníka (por. napr. uznesenie NS ČR sp. zn. 30 Cdo 3007/2010 z 31.8.2011). V právnej praxi sa tak ustálilo, že odškodnenie by sa nemalo bez zjavných a podstatných skutkových odlišností konkrétneho prípadu zásadne odchyľovať od zadosťučinenia

priznaného v skutkovo obdobných prípadoch (por. napr. rozsudok NS ČR sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 z 27.6.2012). Vzájomnou konzistentnosťou s už judikovanými vecami sa zároveň napĺňa tiež požiadavka jednotného posudzovania porovnateľných prípadov, vyplývajúca z ústavne chránenej rovnosti pred zákonom a právnej istoty, zahŕňajúca v sebe tiež potrebu náležitého odôvodnenia výraznejších odchýlok od riešení v typovej judikatúre. Tieto úvahy v konečnom dôsledku v právnej praxi vyústili do záveru, že vznik nemajetkovej ujmy nie je potrebné dokazovať v situáciách, kedy je zjavné, že by rovnakú ujmu utrpela akákoľvek osoba, ktorá by bola danou skutočnosťou postihnutá a šlo by teda o notoriu, ktorú dokazovať netreba (por. napr. rozsudok NS ČR sp. zn. 30 Cdo 2555/2010 zo dňa 15.3.2012). V akomkoľvek úradnom styku či bežnom živote bola každodenne znižovaná jeho dôstojnosť, musel znášať opovrhujúce nepríjemné pohľady a často krát aj nevhodné poznámky na svoju adresu. Počas tohto obdobia sa u žalobcu nezriedka dostavili stavy nervozity a zúfalstva, za ktoré nesie zodpovednosť žalovaný. Posúdiac okolnosti dopadu na súkromný a rodinný život žalobcu vedie k záveru, že uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôvodný. Žalobca má za to, že intenzita ako aj okolnosti zásahu v danom prípade odôvodňujú priznanie finančného zadostučinenia. Práve poukazom na intenzitu, rozsah ako aj na dĺžku trvania daného stavu považuje žalobca uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 7.000,- eur za dostačujúce a primerané. V súvislosti s jeho obhajobou v trestnom konaní na základe Vyčíslenia trov obhajoby zo dňa 16.11.2022 zaplatil žalobca obhajcovi JUDr. Martinovi Kirňakovi trovy obhajoby vo výške 3 595,70,- Eur. Nakoľko náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nezákonnému rozhodnutiu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nezákonným rozhodnutím, uplatňuje si žalobca nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania vo výške 3.595,70 eura. Žalobca zaslal žalovanému žiadosť o predbežné prejednanie nároku na náhradu škody zo dňa 26.01.2023 (doručenú dňa 26.01.2023). Na žiadosť odpovedal žalovaný výzvou zo dňa 21.03.2023, na základe ktorej žiadal doplniť žiadosť o listinný dôkaz preukazujúci úhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní A. B.. Na výzvu odpovedal žalobca dňa 22.03.2023 a zaslal žalovanému faktúru aj s dokladom z virtuálnej registračnej pokladne o úhrade faktúry. Následne žalovaný opakovane požiadal výzvou zo dňa 23.03.2023 žalobcu, aby predložil overiteľný doklad o platbe faktúry A. B.. Na výzvu reagoval žalobca odpoveďou zo dňa 28.03.2023 a predložil žalovanému printscreen obrazovky. Napriek skutočnosti, že žalobca predložil všetky doklady potvrdzujúce úhradu trov konania žalobcom, žalovaný zaslal odpoveď na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 04.04.2023 (doručenú dňa 12.04.2023), ktorou oznámil žalobcovi, že za takto zisteného skutkového stavu nie je možné konštatovať, že došlo k vzniku škody (skutočnej) na strane žiadateľa v jeho majetkovej sfére v súvislosti s úhradou trov trestného konania a zároveň žalovaný uviedol, že ani vo vzťahu k nemajetkovej škode žiadosť žalobcu neobsahuje žiadne skutočnosti odôvodňujúce vznik nemajetkovej škody a vyčíslenú výšku. Žalobca si okrem nemajetkovej ujmy uplatňuje aj úrok z omeškania zo sumy 5.000,- eur, pričom tento nárok odôvodňuje poukázaním na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/339/2021, ktoré je odklonom od doterajšej praxe a predstavuje odklon od rozhodnutia R 45/2000 (1Co/15/1997), v zmysle ktorého povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, nakoľko rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/339/2021 odkazuje na rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/48/2017 a 4Cdo/257/2019 v znení „Štát je povinný nahradiť škodu najneskôr do 6 mesiacov odo dňa, kedy poškodený nárok riadne uplatnil podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. a márnym uplynutím tejto lehoty sa štát ako dlžník dostáva do omeškania, a tak najskôr odo dňa nasledujúceho po uplynutí 6-mesačnej lehoty ho postihuje povinnosť zaplatiť veriteľovi tiež úroky z omeškania.“ Rovnaký záver možno prijať aj podľa zákona č. 58/1969 Zb., keď podľa § 10 zákona č. 58/1969 Zb. ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do 6 mesiacov odo dňa podania žiadosti môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. K vzniku omeškania s plnením nemajetkovej ujmy tak nedochádza márnym uplynutím lehoty ustanovenej v rozhodnutí súdu, ale už márnym uplynutím 6-mesačnej lehoty na plnenie podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Dovolací súd tak považuje rozhodnutia dovolacieho súdu pod sp.zn. 4Cdo/48/2017, 4Cdo/257/2019 za rozhodnutia, ktoré predstavujú ustálenú prax v riešení otázky úrokov z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Touto ustálenou praxou bol prekonaný odlišný právny názor uvedený v rozhodnutí dovolacieho súdu pod sp. zn. 1Co/15/1997.

2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila. Vo vyjadrení k podanej žalobe uviedla, že uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je nedôvodný. Uplatnenie tohto nároku žalobca odôvodnil ničím nepodloženými všeobecnými tvrdeniami o zníženej dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, v práci a v rodine, taktiež tvrdeniami o úzkosti, zúfalstve, nervozite a tvrdeniami o opovrhujúcich pohľadoch. Žalobca uvádzané tvrdenia nepreukázal jediným dôkazom a pravdivosť týchto jeho tvrdení nie je možné

overiť. V neposlednom rade, ak si bol žalobca istý svojou nevinnou a tým, že stíhaný čin nespáchal, ním opísané pocity neboli dôvodné. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch prichádza do úvahy len v prípade, ak dôstojnosť osoby bola znížená v značnej miere a primerané zadostučinenie vo forme morálnej satisfakcie je nepostačujúce. Rozhodovanie súdu o priznaní konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí vždy vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe dokazovania zameraného na zisťovanie konkrétnych následkov v jednotlivých oblastiach spoločenského života dotknutej osoby, pričom dôkazne bremeno, v súlade s princípom koncentrácie konania a formálne pravdy, zaťažuje poškodeného (žalobcu). Súd preto nemôže nárok uznať a výšku nároku určiť len na základe tvrdení žalobcu a existencii nezákonného rozhodnutia. Žalobca svojou žalobou nepreukazuje vznik škody, ani príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom takej škody, ktorú by bolo potrebné reparovať priznaním náhrady nemajetkovej ujmy. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom patrí medzi základné práva, ktorých dostupnosť podľa článku 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je odkázaná na zákon č. 514/2003 Z.z. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom v zmysle článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky však nie je právom absolútnym, pretože v zmysle článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie, t. j. náhrada škody sa neposkytuje automaticky každému, voči komu orgán verejnej moci porušil jeho ochranu priznanú právnym poriadkom, ale iba tomu, u ktorého sú splnené všetky predpoklady ustanovené v zákone č. 514/2003 Z.z. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo 20/2009 zo dňa 30.05.2011). Pokiaľ ide o nárok 3.595,70 eura tak tento presahuje zákonný nárok vyčíslený podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a taktiež doposiaľ nebolo preukázané, že faktúra č. 20230006 vystavená A. B., predmetom ktorej má byť úhrada za právne služby v trestnej veci v sume 3595,70 eura bola reálne uhradená A. B. a teda nebol preukázaný reálny vznik škody na majetku A. B.. V uvedenom prípade tak nie sú splnené predpoklady pre uplatnenie nároku na náhradu škody. V prípade aspoň čiastočného vyhovenia žalobe navrhol, aby súd určil lehotu aspoň 30 dní od právoplatnosti rozsudku na splnenie povinnosti určenej rozsudkom. V lehote kratšej než 30 dní nie je totiž technicky možné zabezpečiť po právoplatnosti rozsudku vyznačenie jeho právoplatnosti, zaslanie rozsudku s vyznačenou doložkou právoplatnosti z okresnej prokuratúry na netrestný odbor generálnej prokuratúry, jeho následné predloženie na ekonomický odbor generálnej prokuratúry a vyplatenie priznanej náhrady škody.

3. Žalobca v replike uviedol, že náhrady nemajetkovej ujmy sa žalobca domáha z titulu nezákonného začatia trestného stíhania voči žalobcovi. V danom prípade preto treba vychádzať z toho, že trestný čin žalobca nespáchal a že trestné stíhanie nemalo byť proti nemu vôbec začaté. Trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva negatívne dopady na jeho osobný život, zasahuje do rodinného, súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a preto je spôsobilé okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 17 ods. 1 Ústavy SR obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje článok 19 ods. 1 a 2 Ústavy SR. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 27. augusta 2019, sp. zn. 4Cdo/125/2019 „Nemajetková ujma vzniká samotným porušením základných práv a slobôd fyzickej osoby nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Ide o stav mysle poškodenej osoby, ktorý sa preukazuje empaticky, pravda za predpokladu, že sa sudca bude vedieť aspoň elementárne vcítiť do pozície trestne stíhaného človeka; a to sa sudcom odvolacieho súdu v tomto konaní, žiaľ, nepodarilo, lebo aj oni postavili žalobcu do úlohy púheho objektu, kedy sa stáva iba prostriedkom v rukách štátnej moci (orgánov činných v trestnom konaní), ktorý je potom zameniteľný aj so skutočným zločincem, a tak sa musí podrobovať excesívnym úkonom orgánov činných v trestnom konaní, hoci vo výsledku bol nevinný, čiže aj uznesenie o vznesení obvinenia nemalo byť vôbec vydané. Takéto bezprávie voči ľudskej dôstojnosti musí byť v právnom štáte odškoditeľné. Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznávaním neprimerane nízkych, resp. žiadnych náhrad; také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi

cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť, alebo absencie postupu podľa pravidla, podľa ktorého „nerob druhému to, čo nechceš, aby robili tebe. Za situácie, kedy žalobca nie je schopný presne určiť a preukázať výšku škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom však preukáže a odôvodní, že mu taká škoda vznikla, nemôže odvolací súd rozhodnúť, že mu preto škoda nebude vôbec priznaná, alebo že medzi protiprávnym konaním žalovaného a vzniknutou škodou nie je príčinná súvislosť. V takejto situácii má určiť výšku vzniknutej škody podľa spravodlivého uváženia a jednotlivých okolností prípadu“. V žalovanom prípade, ak by nedošlo k nezákonnému rozhodnutiu vyšetrovateľa PZ o začatí trestného stíhania voči žalobcovi, žalobca by neutrpel ujmu na osobnostných právach a nebolo by neprimerane zasiahnuté do súkromia, rodinného a pracovného života žalobcu a nebol by nepriaznivo žalobca zasiahnutý v majetkovej sfére. Žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn.: 6Co/589/2015 zo dňa 13.06.2016, podľa ktorého: „Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, súd prvého stupňa mal za to, že je nevyhnutné odčiniť ujmu vzniknutú žalobcovi aj priznaním náhrady nemajetkovej ujmy. Uviedol, že trestné konanie, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, sa viedlo dva roky a žalobca spolu so svojou rodinou počas tohto obdobia žili v strachu, ako toto konanie a konečné rozhodnutie ovplyvní ďalší život žalobcu. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy súd prvého stupňa ustálil na podklade skutočností zistených od žalobcu a z výsluchu navrhnutých svedkov. Odvolací súd poukazuje na to, že každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. Rozhodovaniu súdu o vine predchádza vznesenie obvinenia a vedenie trestného stíhania. Ak skončilo trestné stíhanie právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu, nepochybne bolo obvinenie vznesené dôvodne. V ostatných prípadoch bolo trestné stíhanie vedené proti osobe, ktorá sa za nevinnú nielen po celý čas považovala, ale nevinnou aj bola. Nevinný sa vnútorne ťažko vyrovnáva so vznesením obvinenia, a hrozbou trestu i vykonávaním úkonov trestného konania. Jeho prežívanie trestného stíhania je zvýrazňované neúspechom podávaných sťažností, trestné stíhanie vníma ako prejav arogancie moci. Za spôsobenú škodu očakáva náhradu a za nemajetkovú ujmu satisfakciu. Možno teda ustáliť, že v každom prípade vznesenia obvinenia, ak sa trestné stíhanie neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu, musí byť uznesenie o vznesení obvinenia považované za nezákonné rozhodnutie (bolo vznesené nevinnému), bez ohľadu na to, ako sa vec javila policajtom v čase vydania rozhodnutia. Rozhodujúce je, že nakoniec sa posúdenie veci policajtom ukázalo nesprávnym, pretože sa nepreukázalo, že obvinený skutok spáchal, že sa tento vôbec stal alebo je trestným činom. Štát musí byť potom povinný reparovať nevinnému všetky následky spôsobené trestným stíhaním a nahradiť mu nielen vzniknutú škodu, ale i nemajetkovú ujmu. Pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa ods. 1 ustanovenia § 17 zákona nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti. V prípade trestného konania, ktoré sa skončilo inak než právoplatným odsúdením, ujma môže vzniknúť i v dôsledku samotného vedenia trestného konania. Náhrada nemajetkovej ujmy plní satisfakčnú funkciu, to znamená, že predstavuje satisfakciu za poškodenie občianskej cti, dôstojnosti a dobrého mena. Priznaním náhrady nemajetkovej ujmy je sledované jej vyváženie a zmiernenie nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Nezákonným vznesením obvinenia žalobcovi došlo k neprimeranému zásahu do jeho osobného, spoločenského, profesionálneho, rodinného života, ako aj do jej postavenia v spoločnosti. Uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy predstavuje náhradu morálnej ujmy, t.j. ujmy na občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, povesti, zníženia postavenia žalobcu v spoločnosti. Výška náhrady nemajetkovej ujmy sa v objektívnej rovine nedá vyčíslieť. Ide však o zodpovednosť štátu za nezákonný zásah do osobnostnej sféry nezákonným vznesením obvinenia. V danom prípade zásah do osobnostnej sféry žalobcu nebol legitímny a ani v súlade so zákonom, a preto žalobcovi patrí náhrada nemajetkovej ujmy. Pri určení rozsahu náhrady sa vychádza z toho, že výška nároku má byť primeraná okolnostiam dotknutej osoby, a že každý takýto nárok a osoba, ktorá uplatňuje nárok na súde je individuálne. V žalovanom prípade je potrebné vychádzať z pomerov u žalobcu v čase vznesenia obvinenia, priebeh celého trestného konania a zo života žalobcu po skončení trestného konania. Nemajetková ujma, ktorej sa žalobca domáha vyjadruje náhradu za utrpené pocity z toho, že na žalobcu v období 3 rokov spoločnosť hľadela ako na páchatel'a trestného činu. Žalobca trpel tak v súkromnom, rodinnom ako aj pracovnom živote. Vedené trestné stíhanie zasiahlo žalobcu samotného. V dôsledku uvedomenia si, že spoločnosť na neho hľadí ako na páchatel'a trestného činu, žalobca pociťoval zúfalstvo, úzkosť a nervozitu. Žalobca bol pod stresom, počas trestného stíhania sa uzatváral do seba, menil nálady. Žalobca sa z dôvodu, že sa hanbil zo spoločenského života stiahol a vyhýbal sa aj svojim blízkym kamarátom. Žalobca má za to, že intenzita ako aj okolnosti zásahu

v danom prípade odôvodňujú priznanie finančného zadostučinenia vo výške, v akej si ho uplatnil žalobca podanou žalobcu. Žalobca poukázal na rozhodovacia činnosť iných súdov v obdobných veciach náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci - uznesenia o vznesení obvinenia (v prípadoch oslobodenia žalobcov spod obžaloby), kde sa sumy priznávaných náhrad nemajetkovej ujmy pohybovali v rozmedzí od 2.000,- eur až 11.000,- eur. - rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 5C/161/2013 z 30.1.2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 6.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní 6 rokov, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/433/2015 z 23.8.2016, - rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 6C/131/2014 z 9.12.2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 4.800,- eur za trestné stíhanie v trvaní 6 rokov, potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/63/2016 z 20.10.2016, - rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 8C/144/2009 z 8.2.2011, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 2.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní 3 rokov, - rozsudok Okresného súdu Košice okolie sp.zn. 11C/229/2010 z 3.11.2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 11.063,13 eur za trestné stíhanie v trvaní 2 rokov, avšak bolo prihladené na 140 dní, ktoré strávil žalobca vo väzbe ako aj na skutočnosť, že aj napriek oslobodeniu jeho blízki príbuzní na neho naďalej hľadeli ako keby trestný čin znásilnenia spáchal. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3Co/175/2016 z 20.4.2017 - rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 8C/227/2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 8.500,- eur za trestné stíhanie v trvaní 5 rokov za prečin usmrtenia, ktorého sa mal dopustiť lekár v rámci výkonu svojho povolania tým, že zvolil nesprávnu liečbu pacienta, ktorá mu spôsobila smrť. Tento lekár následne z dôvodu poškodenia dobrého mena opustil svoje zamestnanie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/104/2016 z 9.3.2017, - rozsudok Okresného súdu Košice II sp.zn. 37C/31/2014 z 11.7.2016, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 5.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní viac ako 3 rokov pre trestný čin zneužitia právomoci verejného činiteľa, pre ktorý bol a prepustený zo služobného pomeru, potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/322/2016 z 28.3.2017, - rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 14.08.2020, sp. zn. 20C/43/2018, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 5.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní viac ako 17 rokov pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 písm. a), ods. 5 Tr. zákona účinného do 31.12.2005, potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 14Co/1/2021 z 06.05.2021, - rozsudok Okresného súdu Košice I. sp.zn.: 38C/26/2019 zo dňa 06.07.2021, ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní 5 rokov pre trestný čin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a) Trestného zákona, - rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn.: 20C/12/2021 zo dňa 15.11.2021, ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 7.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní 7 rokov pre trestný čin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn.: 1Co/4/2022 z 17.03.2022. Žalovanému v rámci predbežného prejednania nároku na náhradu škody dňa 22.03.2023 zaslal faktúru aj s dokladom z virtuálnej registračnej pokladne o úhrade faktúry. Následne žalovaný opakovane požiadal výzvou zo dňa 23.03.2023 žalobcu, aby predložil overiteľný doklad o platbe faktúry A. B.. Na výzvu reagoval žalobca odpoveďou zo dňa 28.03.2023 a predložil žalovanému printscreen obrazovky. Napriek skutočnosti, že žalobca predložil všetky doklady potvrdzujúce úhradu trov obhajoby žalobcom, žalovaný predložené doklady neakceptoval. Uvedené doklady preukazujúce úhradu trov obhajoby žalobcom advokátovi boli predložené rovnako súdu v rámci podanej žaloby. Advokát (SZČO) je v zmysle zákona oprávnený prijímať finančné prostriedky bezhotovostne na účet alebo v hotovosti prostredníctvom virtuálnej registračnej pokladnice. Povinnosť používania registračnej pokladne (RP) ustanovuje zákon č. 289/2008 Z.z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), ktorý je pomerne často novelizovaný. Upravuje a dopĺňa zákon SNR č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov. Týmto zákonom sa zaviedol do praxe eKASA systém, ktorý spočíva v online napojení všetkých registračných pokladníc na systém Finančnej správy, a to prostredníctvom internetu. Všetci podnikatelia tak od 1. júla 2019 musia používať iba také registračné pokladne, ktoré sú kompatibilné s eKASA systémom. Súdu bol predložený printscreen obrazovky, z ktorého vyplýva, že ak chce subjekt do systému virtuálnej registračnej pokladnice zadať úhradu faktúry je potrebné vyplniť ako povinné údaje „sumu úhrady faktúry“ a „číslo faktúry.“ Z faktúry č. 20230006, ktorá obsahuje všetky zákonné náležitosti v zmysle § 74 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov vyplývajú nasledovné skutočnosti: 1. Dodávateľ: JUDr. Martin Kirňak, advokát so sídlom Vajanského 43, 080 01 Prešov 2. Odberateľ: A. B., C. XX/X, XXX XX D. 3. Predmet fakturácie: úhrada za právne služby v trestnej veci vedenej na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 41 T/32/2020

v zmysle vyčíslenia trov obhajoby zo dňa 16.11.2022 4. Výška fakturácie: 3.595,70 eura vrátane DPH Z dokladu z virtuálnej registračnej pokladnice zo dňa 26.01.2023 vyplýva, že dňa 26.01.2023 došlo v AK JUDr. Martina Kirňaka k úhrade faktúry č. 20230006 vo výške 3.595,70 eura.

4. Žalovaná sa k replike nevyjadrila.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a listinnými dôkazmi a to: Uznesením o vznesení obvinenia na č.l. 7-10, Uznesením o zamietnutí sťažnosti obvineného na č.l. 11, Rozsudkom Okresného súdu Prešov na č.l. 12-14, Rozsudkom Krajského súdu v Prešove na č.l. 15-22, Žiadosťou o predbežné prejednanie nároku na č.l. 23-24, Výzvou na doplnenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na č.l. 25, Odpoveďou na výzvu na doplnenie žiadosti na č.l. 26, Výzvou na doplnenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na č.l. 27, Odpoveďou na výzvu na č.l. 28, Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku / odpoveď na č.l. 29, Vyčíslením a uplatnením trov obhajoby na č.l. 30-31, Faktúrou na č.l. 32, Úhradou faktúry na č.l. 34, Vyjadrením žalovanej na č.l. 49-50, 55-56, Replikou na č.l. 60-62 a zistil tento skutkový stav:

6. Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ Prešov, Odbor kriminálnej polície ČVS: ORP-273/1- VYS-PO-2019 zo dňa 09.09.2019 bolo voči žalobcovi začaté trestné stíhanie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. e) Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že: v období od októbra 1995 najmenej do 3.4.2019, počas manželského spoluzitia s E. B., nar. XX.XX.XXXX, v rodinnom dome č. XX/X F. G. C. H. I. D., okr. Prešov a inde, sa voči manželke dlhodobo správal pohŕdavo, podozrievavo, ponižoval ju, robil jej žiarlivostné scény, sledoval ju na rôznych miestach najmä v práci, vyvolával v nej dlhodobo stres, taktiež ju neodôvodnene obmedzoval v prístupe k majetku, ktorý má právo užívať najmä tým spôsobom, že ju vyhánal z domu, zamykal jej spáľňu, obmedzoval v prístupe na PC a k motorovému vozidlu, pričom uvedené konanie podľa znalca z odboru psychológie zanechal u poškodenej negatívny vplyv na jej psychický stav, kde boli u nej zistené príznaky, ktoré spĺňajú psychologické kritériá syndrómu týranej osoby.

7. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal žalobca v zákonnej lehote sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov sp.zn.: 1Pv 199/19/7707-16 zo dňa 28.10.2019 zamietnutá, pretože nebola dôvodná.

8. Rozsudkom Okresného súdu Prešov, zo dňa 14.05.2021, sp.zn.: 41T/32/2020-279 bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), e) Trestného zákona. Bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

9. Proti rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie tak obžalovaný, ako aj poškodená.

10. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 02.06.2022, sp.zn.: 3To/22/2021-341 o odvolaní obžalovaného a poškodenej proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 14.05.2021, sp.zn.: 41T/32/2020 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovaného A. B. podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby okresného prokurátora v Prešove pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), e) Trestného zákona, pretože skutok nie je trestným činom. Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku poškodenú odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

11. Žalobca pred podaním žaloby požiadal žalovanú, zastúpenú generálnou prokuratúrou SR, o náhradu škody v rámci predbežného prerokovania nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a to písomným podaním zo dňa 26.01.2023.

12. Na žiadosť odpovedala žalovaná výzvou zo dňa 21.03.2023, na základe ktorej žiadala doplniť žiadosť o listinný dôkaz preukazujúci úhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní A. B..

13. Na výzvu odpovedal žalobca dňa 22.03.2023 a zaslal žalovanej faktúru aj s dokladom z virtuálnej registračnej pokladnice o úhrade faktúry. Následne žalovaná opakovane požiadala výzvou zo dňa

23.03.2023 žalobcu, aby predložil overiteľný doklad o platbe faktúry A. B.. Na výzvu reagoval žalobca odpoveďou zo dňa 28.03.2023 a predložil žalovanému printscreen obrazovky.

14. Generálna prokuratúra SR, listom zo dňa 04.04.2023, žiadosť žalobcu o náhradu škody odmieta.

15. Obhajca žalobcu vykonal a vyčíslil nasledovné úkony:

- 17.09.2019 - Prevzatie a príprava obhajoby – 107,25 eura + 9,80 eura rež. paušál
- 17.09.2019 – písomné podanie vo veci samej – 107,25 eura + 9,80 eura rež. paušál
- 13.10.2019 – porada s klientom – 107,25 eura + 9,80 eura rež. paušál
- 14.10.2019 – účasť pri vyšetrovacom úkone – 107,25 eura + 9,80 eura rež. paušál
- 21.10.2019 – písomné podanie vo veci samej – 107,25 eura + 9,80 eura rež. paušál
- 22.10.2019 – účasť pri vyšetrovacom úkone – 107,25 eura + 9,80 eura rež. paušál
- 31.10.2019 – účasť pri vyšetrovacom úkone – 107,25 eura + 9,80 eura rež. paušál
- 28.11.2019 – účasť pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania – 107,25 eura + 9,80 eura rež. paušál
- 11.02.2020 – porada s klientom – 110,50 eura + 10,62 eura rež. paušál
- 11.02.2020 – účasť pri vyšetrovacom úkone – 110,50 eura + 10,62 eura rež. paušál
- 13.03.2020 – účasť pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania – 110,50 eura + 10,62 eura rež. paušál
- 09.07.2020 – porada s klientom – 110,50 eura + 10,62 eura rež. paušál
- 10.07.2020 – účasť na hlavnom pojednávaní – 110,50 eura + 10,62 eura rež. paušál
- 29.09.2020 – porada s klientom – 110,50 eura + 10,62 eura rež. paušál
- 30.09.2020 – účasť na hlavnom pojednávaní – 110,50 eura + 10,62 eura rež. paušál
- 03.12.2020 – porada s klientom – 110,50 eura + 10,62 eura rež. paušál
- 04.12.2020 – účasť na hlavnom pojednávaní – 110,50 eura + 10,62 eura rež. paušál
- 09.12.2020 – účasť na hlavnom pojednávaní – 110,50 eura + 10,62 eura rež. paušál
- 11.05.2021 – porada s klientom – 115,13 eura + 10,87 eura rež. paušál
- 12.05.2021 – účasť na hlavnom pojednávaní – 115,13 eura + 10,87 eura rež. paušál
- 14.05.2021 – účasť na hlavnom pojednávaní (vyhlásenie rozhodnutia) – 57,56 eura + 10,87 eura rež. paušál
- 09.09.2021 – písomné podanie vo veci samej – 115,13 eura + 10,87 eura rež. paušál
- 27.01.2022 – písomné podanie vo veci samej – 122,50 eura + 11,63 eura rež. paušál
- 01.06.2022 – porada s klientom – 122,50 eura + 11,63 eura rež. paušál
- 02.06.2022 – účasť na verejnom zasadnutí – 122,50 eura + 11,63 eura rež. paušál

16. Žalobca pri svojom výsluchu uviedol, že prežil ťažké obdobie. Bol bezúhonný a až na tretej inštancii došlo ku zrušeniu obvinenia. S exmanželkou pracovali v jednom areáli. Jej nadriadená bola vypovedať ako svedkyňa a jeho nadriadený písal posudok. Všetko sa roznieslo po firme, s ktorou mal nadštandardné vzťahy, ktoré sa narušili. Pre firmu pracoval aj ako živnostník. Dal vo firme výpoveď, nakoľko došlo k narušeniu vzťahu a pociťoval aj opovrhovanie zo strany firmy. Pokiaľ ide o osobný život tak, jeho susedia boli vypovedať jednak telefonicky a aj osobne. Pociťoval bezmocnosť. Býval v malej obci, kde sa to všetko roznieslo. Mal x bezsenných nocí. Od vtedy sa lieči na vysoký krvný tlak a problémy so zrakom. Taktiež poukázal na to, že obec dávala na neho posudok. Viedol kultúrny, spoločenský a náboženský život, čo bolo narušené. V obci mali dobré meno. Pokiaľ ide o rodinný život, po tomto sa to všetko rúcalo. Vzťahy už nikdy nebudú ako predtým. Nepraje to nikomu, aby musel dokazovať svoju nevinu. Exmanželka síce mala zrušený trvalý pobyt, avšak chodila ku nemu do bytu a sa mu vysmievala. V tom čase mal aj chorého otca, o ktorého sa musel starať.

17. Žalobca predložil faktúru č. 20230006, vystavenú JUDr. Martinom Kirňakom, za právne služby v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 41T/32/2020 na sumu 3.595,70 eura. Zároveň predložil doklad o úhrade faktúry.

18. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

19. Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a) nezákonným rozhodnutím,

- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

20. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu⁴⁾ v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

21. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

22. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

23. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

24. Podľa § 16 ods. 1,4 zákona č. 514/2003 Z. z., zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

25. Podľa § 17 ods. 1,2,3,4 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.^{8a)}

26. Podľa § 25 zákona č. 514/2003 Z. z., ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

27. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný

platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 ods.1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

30. Z vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav zhodný s tým, ako ho v podanej žalobe uviedol žalobca. Genéza trestného konania, ktoré bolo vedené proti žalobcovi bola v konaní preukázaná a v konaní bola nesporná.

31. Žalobca si podanou žalobou uplatnil proti žalovanej nárok na náhradu škody z právneho dôvodu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v trestnom konaní. Zodpovednosť štátu za škodu, ktorá vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia v trestnom konaní je svojou povahou občianskoprávny vzťah. Vyššie citovaný zákon o zodpovednosti za škodu je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom špeciálnym, a preto ak tento špeciálny zákon nemá vlastnú úpravu, právne vzťahy sa riadia Občianskym zákonníkom. Nárok na náhradu škody je potrebné vždy vopred prerokovať, a ak predbežné prerokovanie nevedie k uspokojeniu nároku, poškodený má právo obrátiť sa so svojim nárokom na súd. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu je objektívnou zodpovednosťou /bez ohľadu na zavinenie/, ktorej sa nie je množné zbaviť, a ktorá je založená na súčasnom splnení troch podmienok, a to porušenie právnej povinnosti /nezákonnosť/, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a vznikom škody.

32. Predmetom konania bol nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, pričom súd vychádzal z predpokladu, že ak sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, čo sa prejavilo buď zastavením trestného stíhania, postúpením veci na prejednanie priestupku alebo oslobodením obvineného spod obžaloby, má to rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania pre nezákonnosť. Akceptácia názoru, že zodpovednosť štátu za škodu by bola daná iba v prípade zrušenia uznesenia o začatí trestného stíhania pre nezákonnosť, by bola výkladom formalistickým, reštriktívnym a ústavne nekonformným, nakoľko už samotné trestné stíhanie je spôsobilé vyvolávať vznik majetkovej škody i nemateriálnej ujmy. Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia

33. Žalovaná zastúpená Generálnou prokuratúrou SR je pasívne legitimovaná v spore podľa § 9 ods. 1 zákona, pretože predmetná škoda bola spôsobená v trestnom konaní a je v príčinnej súvislosti s uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ Prešov, Odbor kriminálnej polície ČVS: ORP-273/1-VYS-PO-2019 zo dňa 09.09.2019, podľa ktorého bolo proti žalobcovi začaté trestné stíhanie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. e) Trestného zákona.

34. Uznesenie o vznesení obvinenia je uznesením predbežnej povahy, reflektuje na dosiahnutý zákonom predvídaný stupeň pravdepodobnosti spáchania trestného činu určitou osobou. Uvedené rozhodnutie je rozhodnutím, ktoré výrazne zasahuje do súkromného, pracovného a spoločenského života obvineného, preto obvinený musí mať nárok na náhradu materiálnej ujmy spôsobenej mu trestným stíhaním, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu. Nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia sa odvodzuje zo skutočnosti, že obvinenie nebolo preukázané, aj keď samotné uznesenie o vznesení obvinenia mohlo byť z hľadiska trestného konania aktom zákonným.

35. Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je, aby každá majetková ujma, spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi /fyzickej osobe/, bola nahradená. Systematickým a logickým /extenzívnym/ výkladom je nevyhnutné dospieť k záveru, že rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby má rovnaké dôsledky ako zrušenie obvinenia pre nezákonnosť, ak k nemu došlo preto, že skutok nie je trestným činom. Pri takomto výsledku trestného stíhania je potrebné vychádzať z toho, že občan trestný čin nespáchal, a že teda nemalo byť proti nemu vznesené obvinenie.

Neposudzuje sa pritom správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, rozhodujúci je výsledok trestného stíhania. Nie je namieste lipnúť na formálnom zrušení / zmene/ nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Reštriktívny výklad zákona by bol v rozpore so zmyslom a účelom tohto právneho predpisu a v rozpore so všeobecným princípom spravodlivosti.

36. Škoda, ktorá vznikla žalobcovi spočíva vo vzniku trov obhajoby v trestnom konaní po vznesení obvinenia. V konaní nebolo sporné, že obhajca žalobcu úkony v trestnom konaní riadne vykonal, žalovaná vykonanie jednotlivých úkonov nespochybnila, avšak tieto neboli vyčíslené v súlade s advokátskou tarifou. Súd poukazuje na ust. § 14 ods. 2 písm. a) prvá veta vyhlášky ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z., o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, podľa ktorej odmena vo výške dvoch tretín základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby: ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú skončenú hodinu. Obhajca žalobcu vyčíslil za jednotlivé porady s klientom odmenu vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny, pričom správne mal vyčísliť vo výške dvoch tretín základnej sadzby tarifnej odmeny. Súd preto pri porade v roku 2019 priznal nárok iba v sume 81,67 eura (1/8 výpočtového základu 980,- eur (§ 12 ods. 3 písm. b) - 122,50 eura), pri poradách v roku 2020 priznal nárok iba v sume 4x 88,50 eura (1/8 výpočtového základu 1.062,- eur (§ 12 ods. 3 písm. b) - 132,75 eura) pri porade v roku 2021 v sume 90,59 eura (1/8 výpočtového základu 1.087,- eur (§ 12 ods. 3 písm. b) - 135,88 eura) a pri porade v roku 2022 v sume 96,92 eura (1/8 výpočtového základu 1.163,- eur (§ 12 ods. 3 písm. b) - 145,38 eura). Vo zvyšku si obhajca žalobcu odmenu uplatnil v súlade s advokátskou tarifou, resp. si uplatnil nižšiu sumu. Spolu trovy obhajoby tak predstavujú sumu 3.399,26 eura. Žalobcovi by nevznikli náklady na trovy obhajoby, pokiaľ by proti nemu nebolo vznesené obvinenie. Vzniknutá škoda je teda v priamej príčinnej súvislosti so vznesením obvinenia voči žalobcovi. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 3.399,26 eura.

37. Súd mal za preukázané, že žalobca splnil zákonom požadovanú podmienku a pred podaním žaloby požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku žiadosťou. Listom zo dňa 04.04.2023 bolo žalobcovi oznámené, že uplatnený nárok nebude uspokojený. Nasledujúci deň sa žalovaná dostala, pokiaľ ide o náhradu škody, do omeškania, a preto súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.399,26 eura od 13.04.2023 do zaplatenia (v zmysle zásady non ultra petitum hoci žalovaná sa dostala preukázateľne do omeškania už skôr a v čase omeškania bol vyšší zákonný úrok z omeškania).

38. Žalovaná v konaní namietala, že žalobcovi škoda nevznikla, keďže nebolo preukázané, aby trovy konania obhajcovi uhradil. Súd sa s týmto nestotožnil. V konaní bolo preukázané, že JUDr. Martin Kirňak žalobcovi vystavil faktúru č. 20230006, ktorá obsahuje všetky zákonné náležitosti v zmysle § 74 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Z dokladu z virtuálnej registračnej pokladnice zo dňa 26.01.2023 vyplýva, že dňa 26.01.2023 došlo k úhrade faktúry č. 20230006 vo výške 3.595,70 eura.

39. Žalobca okrem náhrady škody požadoval aj nemajetkovú ujmu vo výške 5.000,- eur.

40. Ako vyplýva z ust. § 17 zákona č. 514/2003 Z. z., priznanie nemajetkovej ujmy prichádza do úvahy pri konštatovaní porušenia práva (nezákonného rozhodnutia / nesprávneho úradného postupu), ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením pre poškodeného, pričom zásah tejto intenzity musí žalobca preukázať. Nemajetková ujma má byť určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby. Jej výšku určuje súd úvahou s prihliadnutím na závažnosť spôsobenej ujmy, vychádzajúc predovšetkým z kritérií uvedených v ust. § 17 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z.

41. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že u žalobcu nie je dostatočným zadosťučinením len konštatovanie porušenia práva, pretože došlo k závažnému následkom v jeho živote. Bolo preukázané, že trestné stíhanie malo negatívny dopad na žalobcu, u ktorého sa vzťahy na pracovisku narušili, utrpel jeho kultúrny, spoločenský a náboženský život. Súd vzal do úvahy dĺžku trestného konania (viac ako 3 roky), povahu trestnej veci (zločin týrania blízkej osoby), trest, ktorý sa trestný čin hrozil (3 až 8 rokov) a skutočnosť, že už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti. Na strane druhej, súd prihliadol na skutočnosť, že počas

trestného stíhania osobná sloboda žalobcu nebola obmedzená. Nebolo preukázané, aby žalobcom tvrdená liečba na vysoký krvný tlak a problémy so zrakom, boli v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním.

42. Súd prihliadol aj na rozhodovaciu činnosť iných súdov v obdobných veciach náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci - uznesenia o vznesení obvinenia (v prípadoch oslobodenia žalobcov spod obžaloby), kde sa sumy priznávaných náhrad nemajetkovej ujmy pohybovali v rozmedzí od 2.000,- eur až 20.000,- eur.

- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 5C/161/2013 z 30.1.2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 6.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní 6 rokov, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/433/2015 z 23.8.2016,

- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 6C/131/2014 z 9.12.2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 4.800,- eur za trestné stíhanie v trvaní 6 rokov, potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/63/2016 z 20.10.2016,

- rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 8C/144/2009 z 8.2.2011, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 2.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní 3 rokov,

- rozsudok Okresného súdu Košice okolie sp.zn. 11C/229/2010 z 3.11.2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 11.063,13 eur za trestné stíhanie v trvaní 2 rokov, avšak bolo prihliadnuté na 140 dní, ktoré strávil žalobca vo väzbe ako aj na skutočnosť, že aj napriek oslobodeniu jeho blízki príbuzní na neho naďalej hľadeli ako keby trestný čin znásilnenia spáchal. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3Co/175/2016 z 20.4.2017,

- rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 8C/227/2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 8.500,- eur za trestné stíhanie v trvaní 5 rokov za prečin usmrtienia, ktorého sa mal dopustiť lekár v rámci výkonu svojho povolania tým, že zvolil nesprávnu liečbu pacienta, ktorá mu spôsobila smrť. Tento lekár následne z dôvodu poškodenia dobrého mena opustil svoje zamestnanie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/104/2016 z 9.3.2017,

- rozsudok Okresného súdu Košice II sp.zn. 37C/31/2014 z 11.7.2016, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 5.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní viac ako 3 rokov pre trestný čin zneužitia právomoci verejného činiteľa, pre ktorý bol aj prepustený zo služobného pomeru, potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/322/2016 z 28.3.2017.

- rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.06.2023, sp. zn. 14Co/3/2023, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 20.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní viac ako 17 rokov pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 písm. a), ods. 5 Tr. zákona účinného do 31.12.2005, potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 14Co/1/2021 z 06.05.2021.

- rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn.: 20C/12/2021 zo dňa 15.11.2021, ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 7.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní 7 rokov pre trestný čin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 17.03.2022 sp.zn.: 1Co/4/2022

43. Zhodnotiac každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo svojej vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo vyšlo za konania najavo vrátane toho, čo uviedli strany sporu (§ 191 CSP), posudzujúc predovšetkým povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a zásah trestného stíhania psychického stavu žalobcu a okolností, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo, súd ustálil ako dôvodnú, primeranú a zodpovedajúcu všeobecnej predstave spravodlivosti náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- eur, a preto v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

44. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

45. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

46. Lehota na plnenie je 3 dni, pričom plynie od právoplatnosti rozsudku. Lehota na plnenie (tzv. paričná lehota) môže byť tiež rozhodnutím súdu predĺžená, ak to odôvodňujú konkrétne okolnosti prípadu, spravidla v prípadoch, keď je splnenie uloženej povinnosti v lehote 3 dní objektívne nemožné.

47. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 232 ods. 3 CSP a dôvodov, uvedených vo vyjadrení k žalobe, súd určil žalovanej dlhšiu lehotu 30 dní na plnenie, ktorá má slúžiť na technické zabezpečenie potrebných finančných prostriedkov v záujme splnenia povinnosti v súdom určenej lehote.

48. O trovách konania v časti náhrady škody súd rozhodol v zmysle § 255 ods.2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca bol úspešný v časti zaplata 3.399,26 eura zo sumy 3.595,70 eura, teda v rozsahu 94,54% a žalovaná vo zvyšných 5,46%. Úspech žalobcu, ktorý prevyšuje úspech žalovanej je preto 89,08%. Súd preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v konaní o náhradu škody v rozsahu 89,08%.

49. O trovách konania v časti náhrady nemajetkovej ujmy súd rozhodol v zmysle § 255 ods.2 CSP. Žalobca bol v konaní úspešný v časti základu nároku v rozsahu 100%, pričom výška priznaného nároku závisela výlučne na posúdení súdu. Preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom pri vyčíslení sa bude vychádzať z priznanej sumy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).